

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanipla plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznaniilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“. Upravištvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 16. aprila. [Izv. dop.]

—j—. Generalna debata o državnem proračunu se je danes pričela. Reči moramo, da se ni povzpela kvišku, ter da so govorniki večinoma obtičali v pritličnih prostorih, mesto da bi se bili dvignili v sinje višine govorniške naukušnosti. Otvoril je razpravo po stari slabi navadi gospodov levičarjev poslanec Carneri. Uloga njegova obstoji v tem, da spusti nekoliko govorniških raket ter sproži par neškodljivih, a silno ropotajočih deklamatoričnih petard. Letos imel je ta „feuerwerker“ častite opozicije očitno smolo, umetalni ogenj njegovih fraz izpuhtel je po zraku, toda niti pravega ropota ni bilo, in običajno odobravanje, s kojim je sicer levica jako radodarna v obče, zlasti pa temu nervoznemu govorniku nasproti, bilo je le to izredno redko in plašno. Član češkega kluba, prof. Zucker, razpravlja v prvi vrsti češke razmere, pojasnujoč znane dogodke mej obema strankama v Praškem deželnem zboru. V drugi polovici svojega govora našteval je utemeljene pritožbe naroda češkega proti sedanji vladi. Govor njegov odlikoval se je po uglajeni svoji obliki, toda pogrešali smo v njem pravo rezkost in energijo v naglašani političnih terjatev, kojih uresničenje večina dosedaj zaman pričakuje od vladne strani. Z budgetno kritiko se je bil kaj malo bavil.

Kot drugega govornika contra čuli smo danes Steinwenderja. Govor njegov iznenadil nas je po izredni svoji plitvosti; le robotost bila je stara, mož baje misli, da se politične sisteme strmoglavi s psokami in ministri vedno odpravljajo — pri bar. Pinu bila je pač izjema — z osobnimi žaljenji. Glavni del svojega govora posvetil je Steinwender spiritemu davku, toda predmet bil mu je vidno tuj, in strokovnjaki celó v levičarskem taboru debelo so gledali ter nekoli-kokrat majali so z glavami, slišavši diletantične modrosti njegove. Vrsto govornikov je danes zaključil Rumunc Lupul s kratkim govorom, kateri je skoro izključno namenjen bil bukovinskim zadevam.

Slovenski poslanec, prof. Šuklje, moral bi jutri koj prvi za dr. Gregrom priti do besede, toda na željo izvrševalnega odbora bode se dal izbristati ter prevzame ulogo generalnega govornika. Kateremu izmej levičarjev se hrani to mesto od strani opozicije, bode-li v ta namen zopet izbran dr. Herbst, kakor v prejšnjih letih, ali pošljejo Chlumeckega v debato, da kot generalni govornik manjšini brani njeno stališče, — o tem se v poslanskih krogih še ne zna nič gotovega v trenutji, ko sklenem te vrstice.

Iz Bolgarske

11. aprila. [Izv. dopis.]

Zdelo se mi je potrebno, da Vam pišem, ker sicer ne izveste, kakšen je v istini položaj v Bolgariji. Časopisi navadno jako pristranski pišejo o bolgarskih zadevah. Telegrafsko žico ima vlada v rokah in pušča mej svet samo, kar njej ugaja. Tako je tudi z nekimi pismenimi izvestji, katerim se na prvi pogled vidi njih poluradni izvor. Po teh vestih moral bi človek soditi, da je vse lepo in trajno v Bolgarskej. Če pa čitaš protivne dopise, katere sestavljajo največ bolgarski emigrantje, misli bi pa, da knez in Stambulov se ne bodeda niti osem dnij več mogla obdržati.

Resnica leži v sredini! Ni vse redno, pa tudi ni vse propalo v Bolgarskej; vlada ni povsem gospodar položaju, pa tudi narod bolgarski ne želi nemira in prevrata.

Vsakemu je znano, da bolgarski narod še ni na onej stopinji političnega razvoja, da bi mogel sam voditi svojo osodo. Bolgarski narod se ni sam osvobodil; osvobodila ga je Rusija; poprej so pa Bolgari mirno prenašali breme turškega vladanja. Bolgar je pod turško vlado trpel, nevoljno in mirno plačeval svoje davke, ravno tako dela sedaj pod novo vlado. Kdor želi doseči kako uradniško ali drugo javno mesto, meša se v politiko; pri tem se pa ne ravna po načelih, ampak po svojih osebnih koristih. Drugi pa hodijo po svojih opravkih in se kaj malo menijo, kdo zapoveduje v Sofiji ali pa v Plovdivu. Če je bolgarski kmet nezadovoljen, tedaj se res punta a znosi se nad prvo predpostavljeno ob-

lastjo, in ne premišluje; ali v Sofiji vlada knez Aleksander ali pa knez Ferdinand. Večina bolgarskega naroda trpi danes Stambulova, kakor je trpela Karavelova in Cankova in bode trpela ruskega generala, če bode kedaj zapovedoval tostran in onostran Balkana.

Priznati moramo, da so rodoljubna društva, katerih gaslo je „Bolgarija — za se“ znatno probudila narodno zavest, a zategadel ne smemo še misliti, da je bolgarski narod pripravljen doprinašati velic in krvavih žrtev, ko bi trebalo braniti sedanjega kneza, vlado ali domovino pred tujimi napadi, Bolgarski narod ne umeje, kaj je pridobil s svojo svobodo, s samostalnostjo domovine svoje. Dokler pa tega ne razumi, bode Bolgarska ognjišče notranjih spletk, strankarskih intrig in razporov.

Kakoršne so sedaj razmere, ne more biti drugače in ne bode, vsakdo se vara, če drugače sodi. Knez Ferdinand in Stambulov ne vladata niti po volji niti proti volji bolgarskega naroda, ona dva sta tukaj in ostaneta, dokler ne pride kaka večja sila, dokler ne nastanejo okolnosti, ki bodo močnejše od njijine spretnosti in današnjih odnošajev. Pest ljudij zapovedovala je Bolgarom, dokler je bil Batenberžan v deželi; pest ljudij ga je pahnila s prestola; pest ljudij ga pripeljala nazaj, ravno tako tudi le pest ljudij izbrala novega kneza — a velika večina naroda je vse to mirno gledala, kakor bi je nič ne brigalo.

Pri tacih okolnostih se denašnje stanje v deželi ne more za stalno zmatrati. Knez Ferdinand ostal bode ne svojem mestu, ako ga ne preženo upori, prouzročeni iz inozemstva, ako ga ne prepodi evropska diplomacija — Bolgari sami kot narod ga ne bodo vrgli, pa ga tudi ne bodo posebno branili. Tako bi se godilo ne samo njemu, ampak tudi vsakemu drugemu, naj bi tudi sam car Simeon ustal iz groba.

Pa sedaj je v deželi vse mirno. Vlada je sklenila, da ne odgovori ničesar na brzojavko velikega vezirja, v kateri je Porta ponovila svojo lansko izjavo: da ne zmatra Koburžana za zakonitega kneza Bolgarije in gubernatorja Vzhodne Rumelije. Če tudi se je za sedaj ustavila vsa diplomatska akcija, se

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

XXVI.

(Dalje.)

— To bo, to, slišala sem te, da si nocojšnjo noč kašljala, rekla je Arina Vlasjevna.

— Prehladil sem se, rekel je Bazarov in odšel. Arina Vlasjevna jela je pripravljati čaj iz lipovega cvetja, Vasilij Ivanovič pa je šel v sosednjo sobo ter si molčé ruval lase.

Bazarov tisti dan ni več ustal in prebil vso noč v težki, poluomoceni dremoti. Ob jedni zjutraj odprl je s težavo očesi, zagledal nad saboj pri svitu svetilnice blede obraz otčev ter mu ukazal oditi. Ubogal ga je, a takoj se je po prstih vrnil in skrit za poluodprtimi dvermi nepremično gledal svojega sina. Arina Vlasjevna tudi ni šla spat in jedva odprši dveri kabineta hodila je poslušat „kako diha Enjuška“ in gledat za Vasiljem Ivanovičem. Videti je mogla le njegov nepremičen, zguban hrbet, a tudi to slehčalo jo je nekoliko. Žjutraj skušal je Bazarov ustati; v glavi se mu je zvrtilo; kri polila se mu

je iz nosa; legel je spet. Vasilij Ivanovič strigel mu je molče. Arina Alasjevna prišla je k njemu in ga vprašala, kako se počuti. Odgovoril jej je: „bolje“ in se obrnil k steni. Vasilij Ivanovič pomigal je ženi z obema rokama. Stisnila je ustni, da bi ne zajokala, in odšla. Vse se je v hiši kakor potemnilo; vsi obrzi so se potegnili, postala je čudna tihota. Z dvorišča odnesli so v vas kriččega petelina, ki dolgo ni mogel razumeti, čemu ž njim tako postopajo. Bazarov ležal je obrnen proti steni. Vasilij Ivanovič ga je večkrat povpraševal po različnih stvareh, a to je utrudilo Bazarova, in starček bil je miren v svojem stolu, le izredka lomeč si prste. Odhajal je za nekaj trenutkov na vrt, postajal je ondu kot stop, kakor da bi se neizrecno čudil, (izraz začujenja je v obče nosil na obrazu) in se povračal spet k sinu skrbno se izogibaje ženinim vprašanjem. Naposled zgrabila ga je za roko in krčevito skoro žugaje vprašala: „Kaj mu je vender?“ Zavedel se je ter se silil, da bi se smehljaj, a na velik strah zasmeljal se je mesto zasmehljaj. Zjutraj poslal je po zdravnika. Zdelo se mu je potrebno, da je prej to objavil sinu, da bi ga to morebiti ne razjezilo.

Bazarov obrnil se je najedenkrat na divanu, motno in topo pogledal oca in prosil pijače.

Vasilij Ivanovič podal mu je vode in ob jednem potipal mu glavo. Bila je vroča kakor ogenj.

— Starina, začel je Bazarov s hripavim in počasnim glasom, — moja stvar gre slabo. Otravljen sem in čez nekaj dnij me boš pokopal.

Vasilij Ivanovič je omahnil, kakor bi ga bil kdo po nogah udaril.

— Evgenij! zajeceljal je, — kaj govoriš! . . . Bog s taboj! Prehladil si se . . .

— Dovolj! prekinil ga je počasi Bazarov. — Zdravnik ne sme tako govoriti. Ti sam poznaš vsa znamenja ostrupljenja.

— Kje pa so znamenja . . . ostrupljenja, Evgenij? . . . Prosim te!

— Kaj pa je to? rekel je Bazarov in privzdignivši srajčin rokav pokazal očcu že kažoče se nesrečne rudeče lise.

Vasilij Ivanovič je zatrepetal in oledenel od strahu. Recimo, dejal je naposled, — recimo . . . da . . . da je tudi kaj podobnega . . . ostrupljenju.

— Pijemija, rekel je sin.

— No, dà . . . podobno . . . kaki epidemiji . . .

— Pijemija, ponovil je surovo in odločno Bazarov, — ali si že pozabil svoje zvezke?

— No, dà, dà, kakor hočeš . . . In vender te bomo ozdravili!

vlada vendar pripravlja za bodočnost. Pomnožuje vojsko in nakupuje topove in drugo orožje; z druge strani se pa začenjata gibati Karavelov in Radoslavov, vodji opozicije, ali bodeta težko kaj opravila, ako ne dobita močne pomoči iz inozemstva.

Nikdo v Bolgariji ne gleda mirao in brez skrbi v bodočnost. Dežela čuti svojo slabost, mej velesilami nema dobrega prijatelja, in upirati se mora neprestane oficijalne in neoficijalne Rusiji, ki nas bije z vseh strani. Kaže se, da gremo ozbiljnim dogodkom nasproti — naj že veleposlanik Nelidov ponovi svojo akcijo, ali pa se zopet kakemu Nabokovu posreči plamen krvave ustaje zanesti v drugače mirno zemljo.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 17. aprila.

Šolski odsek **Brnskega** mestnega zastopa je sklenil priporočati, da občina 906 kvadratnih sežnjev sveta kje v notranjem mestu odstopi državi, da bode na njem zidala poslopje za nemško obrtno šolo. Nadalje pa bode mestnemu zastopu nasvetoval, da bi mesto na leto 4000 gld. doprinalo za državno obrtno šolo, dokler bode izključno nemška in se ne bode kaj skrčila. Danes pride stvar v mestnem zboru na vrsto in bodeta predloga šolskega odseka gotovo vsprejeta.

Hrvatska zmerna opozicija ne bode pri popolnih volitvah za sabor postavila nobenega kandidata, ker pri sedanjih razmerah ni upati nobenega uspeha. — Dne 14. maja snide se sabor. Najvažnejši stvari, s katerima se bode pečal, sta predloga novega šolskega zakona in reforma sodstva.

Vnanje države.

Nov **srbski** občinski zakon bode jako razširil volilno pravico za občinske zastope. Voliti bodo smeli vsi, ki plačujejo vsaj 10 frankov davka.

Na povelje **ruskega** carja ustavila se se vsa dela v Libavskem pristanišču. To pristanišče so mislili preurediti v vojno pristanišče in je v ta namen se je bilo dovolilo 3 milijone rubljev. Ruski listi trdijo, da je carjev ukaz dokaz ruskega miroljubja, nemški pa, da so se dela ustavila, ker državi pomanjkuje denarja. — Vseučilišni statut se bode nekaj predelal, zlasti oni odstavki, kateri so bili povod dijaškimi izgredom. Car sam se je izrekel proti nekaterim odstavkom. Ta statut je pred vsem delo ministra notranjih zadev grofa Tolstega. Zaradi tega se tudi govori, da bode Tolstoj odstopil in ga bode zamenil tajni svetnik Durnova. Poslednji se je že večkrat upiral reakcionarnemu postopanju grofa Tolstega, toda do sedaj brez uspeha. Sedaj se je pa car preveril, da razne naredbe ministra notranjih zadev nikakor neso koristne za državo. Ker se je že mnogokrat govorilo o odstopu grofa Tolstega, tudi sedaj prav ne verujemo, da bi se ta vest obistinila. Svobodoljubni elementi v Rusiji bi se pač radi znebili Tolstega, a car pa najbrž ni voljen ukreniti jo na liberalnejša pota.

Sedem **Armencev**, katere so bili **Turki** zaprli, so sedaj poslali v prognanstvo. Pet jih bodo poslali v Benghasi in Tripolis, dva pa trdnjavo Van. — Zaradi armenskega gibanja prišlo je do konflikta mej turško vlado in angleškim veleposlaništvom v Carigradu. Turški vojaki so baje bili nekaj pretepli dragomana angleškega veleposlaništva, ki je armenske narodnosti, ker je šuntal Armence, da se spuntajo. Angleški veleposlanik je zahteval preiskavo in da se krivci kaznujejo. Vojna oblast začela

— To so neumnosti. A pustiva to. Pričakoval nesem, da bom tako kmalu umrl; to je, prav resnično rečeno, neprijeten slučaj. Sedaj se z materjo labko okoristita s svojo vernostjo, tu imata priložnost, da jo poskusita. — Odpil je še malo vode. — Prosil te bom jedno stvar — dokler imam še glavo v svoji oblasti. Jutri ali pojutranjem bodo, to veš, moji možgani šli v pokoj. Tudi sedaj nesem popolnem uverjen, ako se jasno izražam. Ko sem ležal, zdelo se mi je vedno, da so okrog mene ru deči psi letali, ti pa si prežal na-me iz zasade, kakor na divjega petelina. Tak sem, kakor da bi bil pijan. Ali me še dobro razumiš?

— Prosim te, Evgenij, popolnem prav govoriš.

— Tem boljše? Rekel si mi, da si poslal po zdravnika... Potolažil si se s tem sam... potolaži še mene: pošlji mi slà!

— K Arkadiju Nikalajcu? povzel je stavec.

— Kdo je ta Arkadij Nikolajč? rekel jo Bazarov kakor razmišljen... — Ah, dà! oni tiček! Ne, njega ne vznemirjaj, izpremenil se je sedaj v kavko. Ne čudi se, sedaj še ne bledem! Pošlji slà k Odincovi, Ani Sergěevni, v obližji je posestnica... Ali veš? (Vasilij Ivanovič pokimal je z glavo). Reče naj, da se jej Evgenij Bazarov klanja in da je veleporočiti, dà umira. Ali bodeš to izpolnil?

— Izpolnil bom... Vender alije možno, da

je res preiskavo in njen izid je bil, da ni res, da bi bili vojaki z dragomanom grdo ravnali, nasprotno je pa resnica, da je hujskal dragoman Armence proti Turkom. Sedaj Turčija zahteva, da bi angleško veleposlaništvo dragomana iz službe odpustilo, o čemer pa slednje neče ničesar slišati.

Italijansko vojno ministerstvo je odredilo, da vode odslej neke vrste granate basali z razstrelilno pavolo. Prvi poskusi so se kaj dobro obnesli. Dela za Pariško razstavo so se popolnem ustavila. Deloma je krivo slabo vreme, še več pa negotovi notranji položaj na **Francoskem**. Podjetniki se že namreč boje, da se do drugega leta ustanovi monarhija in se potem stoletnica velike revolucije proslavljalà ne bode.

Še sedaj se dobro ne ve, je li **nemška** kancelarska kriza odstranjena, ali je pa le odložena. Vesti o tem se ne ujemajo. Morda v kratkem pride do novih razporov mej cesarjem in Bismarckom in bode slednji dal ostavko. Jako slab utis je pri dvoru napravilo, da se je bila začela podpisavati znana adresa, da naj Bismarck še ostane. To je bila le neka najeta demonstracija proti cesarju. Hoteli so na ta način prisiliti cesarja, da obdrži kancelarja. Cesar ga pa sedaj ni hotel odpustiti, ker se je razpor tikal tudi odnošajev z Rusijo, a drugače bode, kadar bi Bismarck dal demisijo iz kakega drugega povoda.

Občni zbor „Pisateljskega društva“.

(Konec.)

Lanski občni zbor dal je odboru nalog prirediti izlete. Odbor je vabil od nedelje do nedelje društvence k izletu v Škaručino, in ravno tako nagajalo nam je vreme od nedelje do nedelje. Napolned (dne 22. manjka) se nas je bilo napotilo dvajset v Škaručino, daši se je in tistega dne nebo držalo kislo. Dasi se je tedaj navedeni izlet le težko uresničil in samo na pol dobro obnesel, imel je ipak dobre nasledke: predramil je namreč g. S. iz letargije in s tem porodil „Nedeljska pisma“, koja je vsakter rad čital; S. je porodil Swiftijanca, Swiftijanec je porodil Barbata, Barbatus še porodi — kdo ve koga! Vsi naštetni pisatelji skrbne ne samo za urednike naših dnevnikov i za državnega pravdnika, nego i za zabavo čitajočega občinstva. — Ker se je prvi izlet slabo obnesel z bok slabega vremena in ker je potle imel odbor s prirejanjem ali pa udeležbo navedenih slavnostij posla, ni več priredil izleta. Vse slavnosti pa so imele namen tistim izmed naroda, ki še ne vedo ceniti in čislati svojih za narod delujočih bodisi že umrlih ali pa še živečih slavnih mož, dajati lep vzgled, jih poučevati in dramiti.

Pisateljskega društva odbor prevzel je še jedno nalogo, koje mu sicer ne nalaga noben paragraf društvenih pravil, in ta naloga je: gojitev društvenega življenja, ki je, žal, še vedno razjedeno in mršavo. Kakor predlanskim in lani tako smo se shajali i letos tukaj, navadno ob sobotah, da smo se po možnosti kratkočasili z razgovarjanjem o tej in onej prikazni, dotikajoči se slovstva in prosvete. Navadno pa je jeden ali drug društvenik kaj čital pripravljajoč se na čitanje ugloobil se sam v dotično poglavje svojega predmeta in potem s svojim čitanjem učil i druge. Lani so se nam bili zabavni večeri tako omilili, da smo priredili po občnem zboru še jeden izreden zabaven večer. Zabavni ve-

bi ti umrl, Evgenij!... Pomisli sam. Kje naj je potem pravica!

— Tega ne vem, le pošlji slà.

— Takoj pošljem in sam napišem pismo.

— Ne, čemu? Reci, da se jej klanjam, več ni treba. A sedaj vračam se zopet k svojim psom. Čudno! Misil bi na smrt, pa ne gre. Samo nekako liso... in drugega nič.

Spet se je težko obrnil k steni. Vasilij Ivanovič šel je iz kabineta in prišedši v ženino spalnico padel na kolena pred svetniki.

— Moli, Arina, moli! zastokal je: — najin sin umira!

Zdravnik, taisti doktor, ki ni imel peklenškega kamna, prišel je in pregledavši bolnika, svetoval, da naj se čaka in rekel nekaj besed o možnem ozdravljenju.

— Ali ste morebiti že doživeli, da ljudje v mojem položaji ne odromajo v Elizij? vprašal ga je najedenkrat Bazarov in zgrabivši težko mizo stojajoč poleg divana potresel jo je ter odmaknil z mesta.

— Moč, moč je še vsa tu, in umreti moram!... Stavec se je vsaj lahko odvadil življenja, jaz pa... Dà, pridi in zanikaj smrt! Ona mene zanikuje, in baste! Kdo se joka tam? vprašal je čez nekaj časa.

— Mati? Revica! Koga bode sedaj sitila s svojim

čeri pričeli so se letos dne 5. novembra in društveniki so čitali marsikaj o naših in tujih razmerah. Zvedeli smo zanimive stvari o Ribničanih, o nekem slovenskem pesniku in pisatelji in o Gunduliči; o trpinih: Levstiku, Einspielerji, Hurbanu in Strossmayerji; podale so se nam statistične črtice o kranjski duhovščini; *Εργαζομενος* posnel je zanimive črtice iz dnevnika starega slovenskega humorista od sedem do sedem let; čitali in razložili so se nam nekotji Preširnovi doslej še nenatisnjeni granesi in odlomki iz prekrasne de Amicisove knjige: „Srce“, in vrla razprava o slovenski štilistiki; zvedeli smo, kaj je vse počenjal Erazem, poslednji Luegar, in kako je Lukijan prava pogodil, ko je opustil kiparstvo in se posvetil pisateljstvu. Jeden čitatelj popeljal nas je v pomorsko mesto na jugoslovanskih tleh, drugi pa v daljni Kitaj; jeden pa nas je celo učil lovske latinščine. Zvedeli smo, kako se je začela širiti omika po pisavi, in jeden nam je pokazal, kako pišemo mi in kako so pisali stari narodi. Jeden nam je kazal, kako bodočnost ima naša zemlja, drugi pa se je oziral kvišku na solnce in mesec, prouzročevalca plimovanja; spet drugi govoril je o prosti volji zločinčev in o razmerah na njo uplivajočih, in še drugi kazal nam je krasne podobe našega domačega umetnika k njegovej pripovedi, in nocoj nam bosta čitala g. T. Hugo in g. Podkrajšek. Pri zabavnih večerih kratkočasili so nas večkrat gg. pevci, ter so s tem zelo povzdignoli zabavo in veselje. Bodi jim na tem lepa hvala! — Iz tega poročila vidite, čestita gospoda, da naši zabavni večeri neso bili prazni in neplodoviti. Dovolite, da pri tej priliki še nekaj omenim: Že nekaj let opazujem, da mej nami ni tistega zaupnega družnega življenja, ki je potrebno za vsak napredek, — kako je pri sosedih onostran ceste, tega ne vem — in mnogo je takih gospodov, kojih neradi pogrešamo, ki so po svojej službi in po svojem dostojanstvu, ki je zavzemajo mej Slovenci, rekel bi, sebi in narodu dolžni, da se nam ne odteguje in ne odtujuje marsikateri še neso niti društvenci, dasi previde in pri vsaki priliki pravijo, da je naše društvo res koristno, delavno, sploh izvrstno in potrebno podpore, ter obljubuju že leta, da pristopijo k društvu — društveni denarničar vendar ni zadovoljen samimi obljubami ter jih niti ne uknjižuje. — So „rodoljubi“, pri kojih ne gre za to, da bi morebiti težko zmagali 2 ali 3 gld. na leto, koje pa še lahko plate v dveh rokih, in vender še neso društvenci. Neka malomarnost kraljuje z nami, ki nam postane škodljiva, ako se skoro ne zdramimo in se je ne otresemo. Bodimo zložni, delavni in stojimo trdno na braniku, a ne bodimo — malenkostni!

Hvaležno mi je omeniti „Banke Slavije“ v Pragi, koja je in letos velikodušno podarila 200 gl. našem društvu. Hvala jej torej na tem daru!

Omeniti mi je še, predno končam, da je odbor „Pisateljskega društva“ bil naprošen od odbora v Ptujju za stavljenje nagrobnega spomenika Božidaru Raiću, naj prevzame on skrb za stavljenje nagrobnega spomenika. Za Raićev spomenik nabranih je do 600 gld.; zložili so je z večine štajerski rodoljubi. Naravno je, da je odbor drage volje prevzel

izvrstnim borščem? In ti se, Vasilij Ivanovič, zdi se mi, tudi kremžiš? No, ako kristijanstvo ne pomaga, bodi filozof, stoik!... Kaj ne, ti si se hvalil, da si filozof?

— Kak filozof sem jaz? zaupil je Vasilij Ivanovič in solze polila so mu obraz. Bazarovu bilo je vsako uro huje. Bolezen je hitro napredovala, kar se navadno dogaja pri kirurški ostrupljenjih. Izgubil je zavest in razumel je, kaj so mu govorili; bojeval se je še. „Blesti nečem“, šepetal je stiskaje pesti. — „Kaka neumnost je to!“ A že je govoril: „Osem manj deset, koliko je to? — Vasilij Ivanovič hodil je kakor blaznec, predlagal sedaj jedno sredstvo, sedaj drugo in delal ni ničesar drugega, nego sinu nogi pokrival. „Nadenite mu mrzle okladke... bljuvalo... gorušične okladke na želodec... puščajte kri“, govoril je s trudom. Zdravnik, katerega je naprosil, da je ostal, pritrjeval mu je, pojil bolnika z limonado, a za-se prosil je sedaj pipe, sedaj kaj „okrepljujoče-pogrevajočega“, to je žganja. Arina Vlasjevna sedela je na nizki klopici poleg vrat in le časih odhajala molit. Nekoliko dnij poprej padlo jej je zerkalce iz rok in se razbilo, to pa je ona vedno imela za slabo znamenje, celo Anfisuška jej ni mogla ničesar reči. Timofejč odpravil se je k Odincovi.

(Dalje prih.)

ta posel na se ter je že razpisal natečaj za nagrobni spomenik, ker se mu dozdeva ta pot najprimernejši in naloga bodočemu odboru bode to izvršiti, kar je dozdanji pričel. Dalje postavi „Pisatelj-sko društvo“ Levstiku nagrobni spomenik, za kojega se je kaj v kratkem nabralo 500 gld. Za navedena nagrobna spomenika nabiranje še vendar ne zaključeno in za Raičev spomenik je pošiljati denar gg. Bened. Hrtišu, gvardijanu, dr. Fr. Jurteli, advokatu in Ant. Gregoriču (vsi trije) v Ptuji, za Levstikov pa odboru „Pisat. društva“. — Razen stavljenja omenjenih dveh nagrobnih spomenikov nameravalo je društvo še uzidati spominsko ploščo dr. Janezu vit. Bleiweisu-Trsteniškemu na njegovem rojstnem domu v Kranji in pesniku Miroslavu Vilharju v Planini. Prva nameravana slavnost vendar mora izostati zbok nekih ovir. Preostaje nam torej samo še druga slavnost in ako še kaj druge sklene občni zbor. — Nadejamo se, da bode bodoči odbor marljivo deloval na korist in prospah mili domovini. V to pomozi Bog in sreča junačka!

Občni zbor odobri poročilo in izreče tajniku zahvalo za njegovo marnost.

K drugi točki dnevnega reda: Denarničar Vaso Petričič poroča o denarnih zadevah. Poročilo povzememo, da je društvo imelo leta 1887. dohodkov 567 gld 94 novč., troškov pa 471 gld. 96 novč. Vse društveno premoženje znaša 1448 gld. 74 novč. — Poročilo vzemo društveniki na znanje in izreko denarničarju zahvalo.

Pregledovalca računov dr. Mat. Hudnik in Ant. Svetek poročata, da sta pregledala knjige in račune ter našla vse v najboljšem redu. — Pregledovalcema računov voli občni zbor per acclamationem zopet dr. M. Hudnika in Ant. Svetka.

Pri volitvi novega odbora (4. točka dnevnega reda) izvoli občni zbor z vsklikom dr. Jos. Vošnjaka prvosednikom, v odbor pa so bili po listkih izvoljeni vsi dozdanji odborniki: Ivan Hribar, Fran Levček, Vaso Petričič, Luka Pintar, Anton Raič in Ivan Tomčić.

Pri poslednjem zabavnem večeru (dne 7. t. m.) bila je izrečena želja, da naj vzame „Pisatelj-sko društvo“ novo ilustrirano izdajo Prešernovih poezij v roke. Predsednik dr. Vošnjak je že pisal o tej zadevi Juriju Šubiču v Pariz, pa še dozdanji ni mogel odgovora dobiti, torej tudi ni mogel ničesar dalje poročati in zato je naložil občni zbor novemu odboru, naj vzeme vso zadevo v roke, ter jo dobro preudari in potem potrebno ukrene. — Dalje da občni zbor odboru še nalog, naj temeljito preudari, ali bi ne kazalo premeniti §§ 7. in 8. društvenih pravil in znižati letnine, ter naj skliče eventuelno izredni občni zbor. Konečno izreče občni zbor priznanje in zahvalo odboru za njegovo brigo in marnost za prospah „Pisatelj-skega društva“.

Dopisi.

Z Dolenjskega 10. aprila. [Izviren dopis.] (Šolsko nadzorstvo z ozirom na Liechtensteinov predlog.) Že od nekdanj se razne politične stranke po vseh državah potegujejo za šolsko gospodstvo, dobro vedoč, „čegar je šola, tega je prihodnost“. Stranka, dobivša šolstvo v roke, pridobila je s tem tudi večji upliv in veljavo v socialnem življenju. — To ima tudi „Liechtensteinova stranka“ vedno pred očmi in poteguje se jedino le zaradi nadzorstva tako strastno za svoj predlog. Ali brez ozirov na druge razmere stavimo le vprašanje: Mari bi koristilo tako nadzorstvo šolstvu?

Resnica je pač, da so duhovniki v občne študirali več, kakor učitelji, toda manjka jim vendar le za šolsko nadzorstvo strokovne naobraznosti, katera je v tem slučaju jedino veljavna. Vsaj je tudi jurist ali filozof več študiral, kakor učenec kake kmetijske ali obrtnijske šole, in vendar nesta ona dva toliko izurjena na primer v kmetijskih in obrtnijskih strokah, da bi nadzorovati mogla kmetijske ali obrtne šole. Sedaj zahtevajo celo od tistih, ki imajo profesorski izpit za srednje šole, posebnih dopolnilnih izpitov, ako hočejo postati učitelji na ljudskih ali meščanskih šolah. Preustrojiti bi se moralo vendar prej semenišče po kopitu naših učilišč? Na to bi še le gospodje imeli pravico do oblasti v šolah! Vsaj le tisti zamore nadzorovati, ki zna sam učiti. Za varstvo verskega stališča v šoli pa tudi že sedanja postava skrbi, kajti krajni šolski nadzorniki so že itak večinoma duhovniki.

Posledica „Liechtensteinove dōbe“ bi bila povrnitev nekdanje riba-fisch miza-tisch metode, ker bi vodili šolo nestrokovnjaki; nemškemu jeziku bi

pa z Liechtensteinovim predlogom bila šolska vrata tudi odprta na stežaj. Korist znanja tujih jezikov priznavamo gotovo vsi, vendar je treba pomisliti, da ljudska šola ni učilnica jezikov, temveč njen namen splošna izobrazila na versko-nravni podlagi — in to doseči je le moč v materinem jeziku.

Nemški učitelji na nemških šolah stokajo, da le z največjim trudom dosežejo učno svrhu. Kaj pa hočemo potem mi doseči s tujim poučnim jezikom? Nič drugega kakor mladino zbegati, da ne zna niti jednega niti drugega jezika temeljito — in da zaostane v splošni izobrazbi. Da je utrakvistična ljudska šola le „skaza šola“, dokaz temu je, da niti jeden samostojen narod ni upeljal v ljudske šole tujega jezika; akoravno povsodi cenijo znanje jezikov. Take nenaravne prikazni najdemo le tam, kjer so merodajna politična in nepedagoška načela, kakor n. pr. v Alzaciji in na Poznanskem. Toda to ni pravi pouk, to je le nes pametna dresura! Germanizacija se pa gotovo ne strinja z našo državno idejo, kajti Avstrija je zveza malih in večih narodov, kateri v njej spoznavajo trdnjavo proti lakomnosti požrešnih sosedov. Germanizacija bi pa le spodkopavala njeno celokupnost ter gladila pot veliki Germaniji. Nemščina pri naših razmerah ima samo pomen v ljudski šoli, ako jo upeljemo kot neobvezen predmet. Toliko mimogrede v pomislek!

Po našem nemerodajnem mnenju je pri šolskem nadzorstvu le dvoje mogoče. Učitelje nadzorujejo skušeni učitelji, ki so sami več let delovali v jednaki šolah. Tako je tudi pri družih stanovih uravnano, nadzorstvo izročé vedno le strokovnemu veščaku. Na Koroškem n. pr. imajo že sedaj same ljudske učitelje za nadzornike. Ako se pa učiteljem neče toliko pravic pripoznati, potem naj se za nadzorstvo uvedejo posebne preskušnje, službe pa razpisujejo. Pri teh izpizih naj bi se zahtevalo temeljito znanje pedagogike, metodike, šolskih postav, potem dovoljni praktični nastopi v vseh predmetih ljudske šole in izurjenost v uradovanju. K takim izpitom naj bi imeli pristop učitelji, profesorji, duhovniki in morebiti še kdo drugi. Najbolje bi tudi bilo, ko bi se nadzorniki imenovali stalnimi, ter imeli ves šolski posel pri okrajnih glavarstvih v rokah.

— a —
Iz Kostanjevice na Dolenjskem 16. aprila. [Izv. dop.] Tukaj imamo c. kr. gozdarski urad z gozdarskim oskrbnikom in dvema praktikantoma. Tu gozdarski urad oskrbuje velika k poprejšnjemu samostanu Kostanjeviškemu pripadajoča zemljišča. Največ ima opraviti s kmeti, katerim v najem jemljó vinograde, kojih je nad 50 oral, njive in travnike. Nobeden teh treh uradnikov pa ni zmožen slovensčine, gotovo hud nedostatek za kraj, ki je čisto slovensk. Gozdarski urad je podrejen gozdarskemu vodstvu v Gorici, katero ima pod seboj vse primorske dežele z Dalmacijo, Kranjsko in Koroško. Vodstvu so gotovo znane narodnostne razmere na Kranjskem. Zakaj potem nastavlja uradnike, ki ne morejo občevati z ljudstvom? Da bi ne bilo slovensčine zmožnih, ne verjamemo. Najbrž se godi, kakor pri južni železnici, ki Slovenca pošilja na Tirolsko in v druge nemške kraje, mej Slovenci pa nastavlja Nemce. Glede gozdarskega vodstva pa se nam sploh uriva misel, da bi njega sedež bolj sodil v Ljubljano, nego v Gorico, kajti največji državni gozdi in največja posestva verskega zaklada so na Kranjskem in Koroškem, po Primorskem pa jih je prav malo. Naj bi se lotili tega vprašanja odločilni faktorji Vodstvo v Gorici pa naj ne pozabi, da na Kranjskem bivajo Slovenci in naj nam ne pošilja v čisto slovenski Kostanjeviški okraj uradnikov, ki ne razumé ljudstva, ljudstvo pa njih ne.

Domače stvari.

— („Matica Slovenska“.) Še jedenkrat opozorimo društvene kroge na XXIII. redni veliki zbor „Matica Slovenska“, ki se bo vršil jutri 18. aprila ob 4. uri popoldne v mestni dvorani. Ob enem naznanjamo, da ima odbor svojo LXXX. skupščino dne 25. aprila 1888. l. ob 5. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje zapisnikov o LXXIX. odborovi seji in o XXIII. rednem velikem zboru. 2. Naznanila predsedništva. 3. Volitev predsednika, njegovih namestnikov, blagajnika, pregledovalca društvenih računov, ključarjev in overovalcev društvenih zapisnikov. 4. Volitev odborovih odsekov. 5. Sklepanje o letošnjih knjigah. 6. Tajnikovo poročilo. 7. Posameznosti.

— (Zlobno laž) zanesel je Zagrebški dopisnik v Dunajski „Correspondenz-Bureau“, od katerega so je potem posneli drugi listi v Pešti, Gradci in celo v Ljubljani. Javljalo se je namreč, da je glasilo Starčevićovo „Hrvatska“ prešla v last grofov Draškovičev, od katerih dobiva Starčević mesečno mirovino. Na vsem tem ni niti besedica resnice, ampak vse je „Gelogen wie telegrafirt.“

— (Osepnice.) V zadnjih 24 urah za osepnice zbolel: Nobeden. Ozdravela: 1 ženska, 1 otrok. Umrl: 1 moški. Ostane še bolnih 7 moških, 1 ženska in 9 otrok. Skupaj 17 oseb.

— (Ogled pri Stožicah in Tomačevem,) ki se je včeraj vršil, pokazal je, da je res nevarnost za obe vasi, ako se Sava ne zajezi, kajti prodrla in odnesla je zemljo že prav blizu vasi. Po glavnih načrtih, izdelanih v notranjem ministerstvu za uravnavo Save, bode Sava od Črnuškega mosta pa do sv. Jakoba dobila novo strugo ter ostane sedanja struga blizu gori imenovanih vasi suha. Stroški za to uravnavo so proračunjeni na 300.000 gld. Ker pa se bodo dela od Črnuškega mosta nizdolu še le v treh letih pričela, utegnili bi vasi že poprej biti spodjedeni in odneseni. Zato bo treba začasno kaj storiti, da se odvrne najhujša nevarnost.

— (Cesta čez Bagenšperk) začne se že letos prelagniti. Jutri bode komisijonalni pregled nameravanih črt, da se potem odloči, kod da bi se izpeljala nova cesta. Deželni odbor odpošlje v ta namen vsled prošnje cestnega odbora Litjskega deželnega inženirja g. Hraskega, da natančno pregleda in zmeri, ako treba, obe črti.

— (Porotno sodišče v Celji) obsodilo je 1879 l. posestnika Blaža Kumbergerja zaradi umora na smrt. Vsled pomiloščenja cesarjevega izspremenila se mu je kaznen v dosmrtno ječo. Pozneje se je pokazalo, da je bil Kumberger po nedolžnem obsojen, pravi morilec je na smrtni postelji izpovedal, da je dotično osobo on umoril. Blaž Kumberger bil je oproščen in presvitli cesar nakazal mu je za odškodovanje 500 gold. iz svoje zasobne blagajnice, ker doslej še ni nobenega fonda za odškodovanje po nedolžnem obsojenih.

— (Občinska volitev) v Št. Jarneji vršila se je 5. aprila in so izvoljeni v III. volil. razredu gg. Jože Polanec in Anton Majzel st. iz Št. Jarneja; v II. gg. Franc Martinčič iz Drame in Ignacij Wutscher iz Brezovice; v I. Anton Barborič iz Čadeža in Janez Saje iz Št. Jarneja.

— (Otroval) se je preteklo nedeljo v Celji 18letni Leopold Koscher, sin tamošnjega gostilničarja „Pri belem volu“. Kot praktikant v lekarni imel je razne strupe na razpolaganje in vzel strihnina, da je končal mlado življenje svoje. Povod samomoru nam ni znan.

— (Čitalnica v Celji) priredi povodom 25letnega obstanka 29. aprila t. l. veselico s prav umestnim vsprejemom.

— (Cena govejemu mesu) je v Novem mestu od 32 — 40 kr. kilo, v Kostanjevici in Mokronogu 32 kr., v Krškem in Sevnici 36 kr.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 16. aprila. Poslanska zbornica: Generalno debato o državnem proračunu pričel contra-govornik poslanec Carneri, ki je v splošnih frazah napadal Taaffeja, Pražaka in Dunajevskega. Poslanec Zucker pretresal na to češko-nemški spor, Steinwender vnanji politični položaj, potegajoč se za zvezo z Nemčijo in za Bismarcka, naglasujoč tudi neplodnost notranje politike na polji narodnega gospodarstva in socialne politike. Poslanec Lupul govoril „pro“ in zlasti o gospodarskih rečeh. Nadaljevanje v jutranji seji.

Berolin 16. aprila. Iz Šarlotenburga se čuje, da ima cesar hudó groznico in da se sicer zdravje ni na bolje obrnilo.

Berolin 16. aprila. Shujšanje v zdravju cesarjevem pričelo je v sredo. Adjutant opozoril je cesarico, kako teško cesar diha. Vest v „Kölnische Zeitung“, da Mackenzie in Howell v kritičnem trenutku nesta znala ravnati s cevjo, je, žal, resnična. Že v San Remu bilo se je bati bronhitisa, ki je sedaj nastala. Groznica je jako huda. Cesarica sklicala je vso obitelj. Cesarjeviča odpoklicali so s Tempelhofskega polja. Pridirjal je tako jadno, da mu straža niti salutovati ni utegnula. Bismarck

bil je od 11.—12. ure v Šarlotenburgu. Velika množica ljudi stoji okoli palače; na vseh obrazih se vidi globoka žalost. Preobrat ni bil nepričakovan, a jako hiter. Noč od sobote na nedeljo bila je jako slaba. Bergmann in Krause sta takoj spoznala, da je stvar ozbiljna. Vest, da bi se bil gnoj razlil v pluća, se doslej ni potrdila.

Berolin 16. aprila. „Reichsanzeiger“ objavlja nastopno zdravniško izvestje: Po večer nastajal bronhitis z močno groznico in hitrejšim sopenjem ni imel cesar dobre noči.

Berolin 16. aprila. Groznica nepremnjena. Vsi otroci cesarjevi bivajo v Šarlotenburgu. Cesarjevi Viljem bil je z državnim kancelarjem dlje časa pri cesarju.

Dunaj 17. aprila. Brambeni odsek vsprejel brambeno novelo neizpremenjeno.

Berolin 17. aprila. Kakor javlja „Norddeutsche“ se zdravje cesarjevo ni nič zboljšalo. Groznica ni odjenjala, kar je dokaz, da bolezen ni več lokalna. Poslednja noč bila malo mirnejša. — „National-Zeitung“ piše: Bolezen cesarjeva ne tiči samo v vnetji bronhij, ampak v tem, da se je bolezen iz grla razširila na bronhije in tako tudi na pluća. Unetje pluč se doslej k sreči še ni konstatovalo.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodcu in nerednem iztrebljenju, zadobe zopet zdravje, če rabijo pristi „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštenu povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 11 (31—5)

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavih, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih. (161-4)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—275)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 14. aprila.

Na Dunaji:	14,	40,	35,	19,	84.
V Gradci:	10,	39,	6,	55,	13.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Večtrovi	Nebo	Morkina v mm.
15. aprila	7. zjutraj	736.0 mm.	6.6° C	sl. zah.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	733.2 mm.	17.0° C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	733.7 mm.	9.8° C	sl. jz.	jas.	
16. aprila	7. zjutraj	735.2 mm.	8.0° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	734.4 mm.	15.6° C	sl. sev.	jas.	
	9. zvečer	735.1 mm.	10.0° C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura 11.1° in 11.2°, za 2.2° in 1.9° nad normalom.

Dunajska borza
dné 17. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta . . . . . gld.	78.35	77.90
Srebrna renta	80.65	80.30
Zlata renta	110.70	110.40
5% marcna renta	92.90	92.70
Akcije narodne banke	864.—	863.—
Kreditne akcije	270.30	268.—
London	126.85	127.05
Napol.	10.04	10.05 ¹ / ₂
C. kr. cekini	5.96	5.97
Nemške marke	62.32 ¹ / ₂	62.42 ¹ / ₂

Povabijo se prijazno vsi, pri katerih ima gospod

J. Plahutnik

terjatve, da plačujejo podpisaneu od slavne c. kr. sodnije imenovanemu oskrbniku J. Plahutnikove konkurzne mase. (285—1)

F. Goričnik,
prodajalnica **Goričnik & Lednig,**
Mestni trg št. 25, nasproti magistrata (rotovža).

Državne srečke iz l. 1864	100	166	50
Ogerska zlata renta 4%	97	97	35
Ogerska papirna renta 5%	5	5	55
5% štajerske zemljišč. obliq.	105	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	50
Zemlj. obš. avstr. 4 ¹ / ₂ zlati zast. listi	127	127	50
Prior. obliq. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. obliq. Ferdinandove sev. železnice	100	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	182	—
Radolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	103	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	214	—	—

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI
je izšla knjiga:

Za dragocenim korenim.
Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Kočevsko
okrajno glavarstvo.

Zemljepisno-zgodovinski spis.
Spisala
Št. Tomšič in Fr. Ivan.

Ta res hvalevredna knjiga dobiti je pri gospodu **Antonu Lapajnetu,** učitelju v Ribnici, in v **Narodni Tiskarni v Ljubljani** po 55 kr., s pošto 5 kr. več.

Bouillon-Extract.
Gomolična dišava.
(Trüffel-Würze.)
Fine moka za juho.
Centralna zaloga: **Wien, I.,**
Jasomirgottstrasse 6.

Dobiva se v prodajalnicah delicates in kolonijalnega blaga ter v droguerijah. (902—12)
Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Perdan, Schussnig & Weber. — V Zagorji: Michelie, Iv. Müller, rudniška bratovska skladišnica. — V Litiji: Ivan Waggonik.

Tujci:

16. aprila:
Pri **Slonu:** Srankovič, Gull, Breier, Mayer z Dunaja. — Hanuš iz Grada. — Mali iz Idrije. — Batenstein z Reke. — Raič iz Spljeta. — Chiades iz Ljubljane.
Pri **Malič:** Koch, Pukel, Richter, Hahn, Rischl, Salzmann, Blaschka, Lipnik z Dunaja. — Arko iz Zagreba. — Forte iz Ljubljane.
Pri **južnem kolodvoru:** Koliz z Dunaja. — Kratochwill iz Celja. — Jordan iz Ribnice. — Ritter iz Grada. — Bachner iz Brna. — Stalzer iz Celovca.

Umri so:

16. aprila: Aleksander Göcel, pozlatar, 44 let. Gledišne ulice št. 8, za kozami. — Ignac Jereb, delavec, 35 let, Karlovska cesta št. 7, za jetiko. — Marja Gerber, bukovoveza i posestnika udova, 64 let, Kongresni trg št. 4, za kapljo. — Jovana Schott, učiteljka udova, 63 let, sv. Jakoba trg št. 11, za spričenjem želodca.
V deželnej bolnici:
12. aprila: Peter Pirce, gosač, 77 let, za oslabljenjem.
13. aprila: Peter Tičar, gosač, 63 let za kapljo. — Janez Rožanc, kajžar, 59 let, za otrovanjem krvi.
14. aprila: Janez Mlakar, gosač, 42 let, za mrzlico. — Jožef Topač, delavec, 33 let, za jetiko.

Učenca,
ki je dovršil ljudsko šolo z dobrim uspehom, vsprejme
tako prodajalnica z mešanim blagom **Friedrika Homana** v Radovljici. (274—3)

DR. A. ROBLEK,
mestni fizik,
stanuje
na sv. Petra cesti št. 2
v lekarja Mayer-ja hiši.
Ordinira od 8.—9. ure dopoldne
in od 3.—4. ure popoldne.
Za uboge brezplačno. (280-2)

Ne presegljivo za zobe
je
I. Salicilna ustna voda,
aromatična, upliva okrepujoča, ovira spridenje zob in odstranjuje smrdeto sapo. Veika steklenica 50 kr.
II. Salicilni zobni prah,
splošno priljubljen, upliva okrepujoča in nareja zobe svetle in bele. à 30 kr.
Zgoraj navedeni sredstva, o katerih je že prišlo mnogo zahval, ima vedno sveže v zalogi ter jih razpošilja vsak dan po pošti (616—19)
„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.
Vsakemu, ki kupi v lekarni Trnkoczy originalno salicilno ustno vodo in salicilni zobni prah, se pridene zastoj razprava o varovanji zob in ust.

Hitra in gotova
pomoč boleznim v želodcu in njih posledicam.
Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se **vdzdrži in pospešuje dobro prebavljenje,** kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. **Najboljše domače sredstvo,** da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanji, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodcu, pri prenapolnjenji želodca z jedmi, zaslinjenji, krevnem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevesih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživilja svo delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznano **ljudsko domače sredstvo** postal in se splošno razširil.

1 steklenica 50 kr., 2 steklenici 1 gld.
Na tisoče pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštenu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne prevari, opozarjam, da je vsaka steklenica „dr. Rosovega zdravilnega balzama“ po meni prirejena in v moder karton zavita, ima na strani napis: „Dr. Rosov zdravilni balzam iz lekarne „pri črnem orlu“ B. Fragnerja, Praga 205—3“ v nemščini, češčini, madjarsčini in francoščini, na pročelji pa natisneno moje zakonito varovano varstveno znamko.

Pravi
dr. Rosov zdravilni balzam
dobi se samo v glavnej zalogi
B. FRAGNER-ja, lekarna „pri črnem orlu“,
Praga, št. 205—3.

V Ljubljani: **G. Plocoll,** lekar; **Vilj. Mayr,** lekar; **Eras. Birsohitz,** lekar; **Jos. Svoboda,** lekar; **U. pl. Trnkoczy,** lekar. V Postojini: **Fr. Baccarolo,** lekar. V Kranji: **K. Savnik,** lekar. V Novem mestu: **Dom. Rizzoli,** lekar; **Ferd. Halke,** lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik,** lekar. V Gorici: **G. Christofoletti,** lekar; **A. de Gironcoli,** lekar; **R. Kürner,** lekar; **G. B. Pontoni,** lekar.
Vse lekarne v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi s na tisoče zahvalnih pisem priznano:
Pražko domače mazilo
zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Rabi se, če se ženam prsa unamejo ali strdijo, pri oteklinah vsake vrste, pri črvu v prstu in pri zauhtnici, če se roko ali nogo zvije, pri morskej mrtvi kosti, zoper revmatične otekline, kronično unetje v kolenuh, rokah in ledjih, zoper potni noge, pri razpokanih rokah, zoper odprte rane na nogah in na vsakem delu telesa sploh, vratnje otekline.
Vse bule, otekline in utrdine ozdravi v kratkem, če se gnojji, izvleče ven ves gnoj ter v kratkem ozdravi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (178—3)

SVARILŦ! Ker se Praško univerzalno mazilo od več strani ponareja, opozarjam, da ga po pravem receptu le jaz izdelujem. Pristno je samo, če imajo rumene škatljice, v katerih je mazilo, nauk, kako je rabiti, na rudečem papirji tiskan v devetih jezikih in so zavite v svetlomodre karton, ki ima natisnjeno varstveno znamko.

Balzam za uho.
Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.